

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

w sprawie dotyczącej zażaleń M. T. i C. T. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Szczecin – Zachód w Szczecinie z dnia 19 czerwca 2023 r., sygn. akt [...] o odmowie wszczęcia śledztwa,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 31 lipca 2024 r.,
wystąpienia Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2024 r., sygn. akt V Kp 285/23 o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

przekazać sprawę Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie, sygn. akt V Kp 285/23, do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Słupsku.

UZASADNIENIE

M. T. i C. T. złożyli zażalenie na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Szczecin – Zachód w Szczecinie z dnia 19 czerwca 2023 r., sygn. akt [...] o odmowie wszczęcia śledztwa „w sprawie przekroczenia uprawnień w nieustalonym dokładnie czasie, ale nie później niż do dnia 19 stycznia 2023 r. w Szczecinie przez sędziów orzekających w sprawach toczących się przed Sądem Apelacyjnym w Szczecinie, w których stronami byli M. T. i C. T. polegającego na

orzekaniu bez uprawnień tj. pomimo ich wadliwego powołania przez obecną Krajową Radę Sądownictwa, a także na nierzetelnym prowadzeniu spraw, odrzucaniu skarg o stwierdzenie przewlekłości w prowadzeniu postępowań oraz wniosków o wyłączenie wszystkich sędziów Sądu Apelacyjnego w Szczecinie – bez ich rozpoznania, czym działano na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego M. T. i C. T. , tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.” – wobec tego, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego, tj. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Sprawa związana ze złożonymi zażaleniami wpłynęła do Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie i zarejestrowana została pod sygnaturą V Kp 285/23.

Postanowieniem z dnia 29 kwietnia 2024 r. Sąd właściwy do rozpoznania sprawy wystąpił do Sądu Najwyższego z inicjatywą przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. W uzasadnieniu wskazano, że w kilku podobnych przypadkach, odnoszących się do tych samych skarżących, Sąd Najwyższy uwzględniał inicjatywę Sądu Rejonowego, ponieważ ze względu na to, że sprawa, w której umorzono postępowania dotyczyła sędziów Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, rozpoznanie zażaleń przez Sąd podległy funkcjonalnie Sądowi Apelacyjnemu, mogłoby wywołać wątpliwości co do zasadności ewentualnego rozstrzygnięcia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Rozpoznawanie sprawy przez sąd właściwy miejscowo ma charakter gwarancyjny, co oznacza, że odstępianie od tej zasady może nastąpić w wyjątkowych sytuacjach. Do jednej z nich zaliczyć trzeba wzgląd na dobro wymiaru sprawiedliwości, co przewiduje art. 37 § 1 k.p.k. Odwoływanie się do tej przesłanki może mieć miejsce m.in. wówczas, gdy ze względu na realia konkretnej sprawy, rozpoznanie sprawy przez sąd właściwy może być w odbiorze społecznym postrzegane jako orzekanie w warunkach nie gwarantujących bezstronności. Wskazywanie na tę przesłankę jest możliwe także wówczas, gdy z obiektywnego punktu widzenia postawa sędziów sądu właściwego nie pociąga za sobą wymienionych obaw.

Przedmiotem postępowania przygotowawczego, zakończonego wydaniem postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa, miało być zachowanie sędziów

Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, a także kwestia ich statusu – jako sędziów. Sąd ten jest nadrzędny nad Sądami Okręgowymi w Szczecinie, Koszalinie i Gorzowie Wielkopolskim i wszystkimi Sądami Rejonowymi apelacji szczecińskiej, a zatem także nad Sądem właściwym do rozpoznania sprawy. W tej sytuacji, zważywszy na przedmiot postępowania, a także liczne „zastrzeżenia” skarżących, wyrażane w sporządzanych przez nich pismach wobec sędziów wskazanej apelacji, istnieje obawa, iż rozpoznanie sprawy przez Sąd właściwy, mogłoby w odbiorze społecznym zostać ocenione jako działanie w warunkach, które nie zapewniają bezstronnego i niezawisłego orzekania.

Z powyższych względów, uznając, że przemawia za tym dobro wymiaru sprawiedliwości, należało przekazać sprawę do rozpoznania sądowi spoza obszaru apelacji szczecińskiej, tj. Sądowi Rejonowemu w Słupsku.

[J.J.]

[ms]